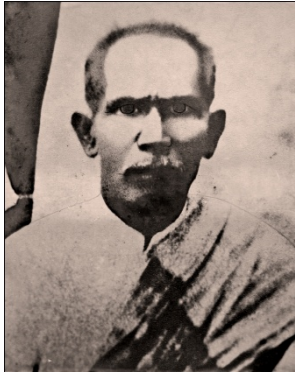

ประวัติพ่อคง และเรือนโคราช

พ่อคง โชตินอก

แม่พุ่ม โชตินอก (ธีระโชติ)

ชาติกำเนิด

พ่อคงเกิดที่บ้านหนองนา ตำบลพลสงคราม อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา เมื่อประมาณ พ.ศ.๒๔๒๐ สมรสกับแม่พุ่ม ซึ่งเป็นคนบ้านเดียวกัน เมื่อ พ.ศ.๒๔๔๐ มีบุตร ธิดา ๘ คน ดังนี้

๑. นางหุ่น
๒. เด็กหญิงไม่ทราบชื่อ เสียชีวิตตั้งแต่แรกเกิดขณะเดินทางย้ายถิ่นฐาน
๓. นายแก้ว ธีระโชติ สมรสกับนางสาย
๔. นายกำ สมรสกับนางบุญเลี้ยง
๕. นางห่าน ไม่ปรากฏชื่อคู่สมรส เนื่องจากไม่มีการพูดถึงในทุกกรณี
๖. นางหงส์ (ภายหลังเปลี่ยนชื่อเป็น อิ่ง) สมรสกับมหราน้อย ถนอมพล มีธิดา ๓ คน คือ

นางหงส์ (ภายหลังเปลี่ยนชื่อเป็น อิ่ง)

มหราน้อย ถนอมพล

๖.๑ นางกุหลาบ สมรสกับนายไพฑูรย์ ลิศนันท์

๖.๒ นางพิกุล สมรสกับนายอ้น ศิริวัฒน์ มีบุตร ๓ คนคือ

๖.๒.๑ นายวิรพงศ์ ศิริวัฒน์ สมรสกับนางไฉไล มีบุตร ๒ คน

๖.๒.๒ นายอนันต์ ศิริวัฒน์ สมรสกับนางปาริชาติ มีบุตรธิดา ๒ คน

๖.๒.๓ นายอนนท์ ศิริวัฒน์ สมรสกับนางวัชรา มีบุตร ๑ คน

๖.๓ นางเฉลิมศรี สมรสกับ รศ.บัญชา กัลยารัตน์ มีบุตรธิดา ๒ คน

๗. นายเหมียง เสียชีวิตเมื่ออายุ ๒๕ ปี ด้วยโรคไข้กาฬ

๘. นายสัตวแพทย์ปลอด ธีระโชติ สมรสกับนางเต็มใจ

การอพยพย้ายถิ่นฐาน

พ.ศ.๒๔๔๕ พ่อคงพาครอบครัว คือเมียและลูกๆ ซึ่งลูกคนแรกชื่อหุ่นอายุประมาณ ๓ ขวบ และลูกคนที่ ๒ ที่เพิ่งเกิด พร้อมด้วยญาติมิตร เดินทางมาหาหลักแหล่งการทำกินใหม่ โดยใช้เกวียนเป็นพาหนะ ระหว่างการเดินทางลูกที่เกิดใหม่ได้เสียชีวิตลง

พ.ศ.๒๔๔๖ เดินทางมาถึงบ้านตะคร้อ (ปัจจุบันคือบ้านตะคร้อ ตำบลเมืองคง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา) พบทำเลที่เหมาะสมแก่การตั้งรกรากทำมาหากิน มีป่าดงหลวงที่มีสัตว์นานาชนิดและทำเลที่เหมาะสมกับการทำนา จึงหยุดปักหลักสร้างที่พัก หักร้างถางพงทำไร่ทำนา

พ.ศ.๒๔๔๗ ลูกคนที่ ๓ ชื่อ แก้ว เกิด

พ.ศ.๒๔๔๘ ปรงเรือนถาวรตามคติของชาติพันธุ์โคราช โดยช่างที่ปรงชื่อ พิมพ เป็นคนทอพพมาด้วยกัน จากบ้านหนองนา ลูกๆอีก ๕ คน คือ กำ ห่าน หงส์(เอ็ง) เหมียง และปลอด ได้เกิดที่บ้านหลังนี้

การปรงเรือนจะเริ่มจากการไปคัดเลือกไม้จากป่าโคกหลวง ซึ่งเป็นป่าใหญ่ต่อเนื่องไปจนถึงจตุรัส มีไม้หนาพันธุ์และสัตว์ป่านานาชนิด ช่างปรงเรือนจะคัดเลือกไม้มงคลในป่าตามคติของการสร้างเรือน ทั้งชนิดของไม้ อายุไม้ ขนาดและความสูงของไม้ ลักษณะไม้ไม่คดงอ ไม่มีตำไม้ เมื่อคัดเลือกได้ตามต้องการแล้วจึงทำการตัดที่สำคัญขณะโค่นต้องไม่มีเสียงอัมมมงคล เช่น เสียงร้อง เสียงโอดโอย

ป่าโคกหลวงอุดมสมบูรณ์มาก วันหนึ่งนางห่านไปพบไขนกกก็เก็บเอามาให้ไก่ฟัก ปรากฏว่าได้ลูกนกยูง นกยูงตัวนี้เฝ้าบ้านให้อย่างดี เพราะจิตดีเก่ง

พ.ศ.๒๔๖๗ นายแก้วอายุ ๒๐ ปีครบบวช ในพิธีบวชมีการแห่नाคด้วยช่างหลายเชือก ซึ่งจ้างมาจากบ้านกะฮาดและบ้านค้าย จังหวัดชัยภูมิ ราคาตัวละ ๕-๖ บาท นาคและญาติจะขึ้นนั่งบนหลังช่าง พร้อมทั้งมโหรีเป่าพาทย์ โดยช่างจะมาเทียบที่ชานบ้าน แล้วนำแห่จากบ้านตะคร้อไปยังหมู่บ้านต่างๆ ในละแวกนั้น ได้แก่บ้านห้วยเหนือ บ้านโนนตาล บ้านหมัน บ้านหนองมะนาว แล้วกลับมายังบ้านตะคร้อ การแห่नाคด้วยช่างนี้ นอกจากประชาชนในหมู่บ้านต่างๆจะมาร่วมอนุโมทนาบุญแล้วยังได้เล่นสนุกจากการเล่นม้ล่อช่าง คือคนที่ขี่ม้าเก่งๆจะขี่ม้าให้เข้าใกล้ช่างมากที่สุดสามารถกระตุกเอาเส้นขนหางช่างติดมือมาได้จะได้รับรางวัล คนส่วนใหญ่จะเดินตามช่างหนุ่มสาวมีโอกาสได้ใกล้ชิดกัน หลังจากบวชและสึกแล้ว นายแก้วได้ไปเป็นทหารช่าง ๒ ปี เมื่อออกจากทหาร ก็มาทำธุรกิจค้าข้าวโดยใช้รถไฟ ภายหลังต่อมาได้เป็นผู้ใหญ่บ้านและกำนันโดยลำดับ

ช่วงก่อนมีพระราชบัญญัตินามสกุลใช้ผู้คนทั่วไปจะตั้งสมญานามพ่อคงว่า **ตากงเศรษฐี** คู่กับ **ตีหรี่นาราย**

พ่อคงเป็นเศรษฐีเพราะความเป็นขาวนา มีที่นามากจากการสร้างนาด้วยสองมือ เมื่อมีที่นามาก ทำนาก็ได้ข้าวมาก ตัวช่วยที่สำคัญคือควาย ขาวนาที่จะเป็นเศรษฐีได้ต้องขยันมากๆ ความขยันของพ่อคงเป็นที่เล่าลือ เล่ากันว่าแม่ฝนไม่ตกไถนาไม่ได้ พ่อจะพาลูกชุดดินเอาเมล็ดข้าวเปลือกหยอดไว้ ฝนตกเมื่อไรก็งอกเมื่อนั้นพ่อจะฝึกลูกทุกคนทั้งลูกหญิงและลูกชายให้เป็นคนขยัน แข็งแกร่ง ได้ข้าวล้นยุ้ง เวลาจะตักข้าวในยุ้งต้องตักทางหน้าจั่ว คุณสมบัติข้อนี้พ่อคงได้มอบให้ลูกโดยเฉพาะ นางหงส์(หรือ อึ่ง) ซึ่งอาศัยอยู่กับพ่อแม่ขณะที่พี่น้องๆแยกไปตั้งครอบครัว หลังจากที่พ่อคงเสียชีวิตเมื่อพ.ศ. ๒๔๘๑นางอึ่งซึ่งครองตัวเป็นโสดได้บุกบั่นทำนาได้ข้าวล้นยุ้งทุกปี ไม่ให้ใครดูถูกได้ จนเมื่อมีชายที่คู่ควรคือ มหาน้อย เปรียญธรรม ๔ ประโยค จากกรุงเทพฯคนบ้านพลกรัง มาขอจึงแต่งงานในปีพ.ศ. ๒๔๘๔ ขณะอายุได้ ๒๙ ปี

ยุ้งข้าวของพ่อคงเป็นยุ้งขนาดใหญ่ เสา ๑๒ ต้น ถูกรื้อไปโดยลูกหลานรุ่นที่ ๔

พ่อคงเป็นเศรษฐีแต่ไม่เคยถูกโจรปล้น โจรในสมัยก่อนเมื่อจะปล้นบ้านใดจะประกาศให้ทราบล่วงหน้า

พ่อคงเป็นเศรษฐีขาวนาที่มีคุณธรรม ช่วยทำนุบำรุงพระศาสนา ทอดกฐินผ้าป่าไม่ขาด สร้างกุฏิไม้ใต้ถุนสูง ๒ ชั้น ถวายวัดตะคร้อ คนจีนที่เข้ามาทำมาหากินได้รับความช่วยเหลือจากพ่อคง จึงให้ความเคารพกนับถือพ่อคงมาก จนถึงชั้นลูกหลานก็ยังเคารพกนับถือกันต่อมาถึงปัจจุบัน

เมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัตินามสกุลซึ่งเริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๕๖ พ่อคงและลูกๆได้นามสกุลว่า **โชตินอก** เพราะขณะนั้น อยู่ในเขตการปกครองของอำเภอหนอง (บัวใหญ่)

พ.ศ. ๒๔๘๓ กิ่ง คง ได้แยกการปกครองออกจากอำเภอบัวใหญ่ และพัฒนามาเป็นอำเภอคงในปัจจุบัน

เนื่องจากนามสกุล **โชตินอก** มีคนมาขอใช้ร่วมจำนวนมากทั้งที่ไม่ใช่สายเลือดเดียวกันเพราะความศรัทธาและความเชื่อมั่นในพ่อคง

ลูกชายคนเล็กชื่อปลอด เมื่อเรียนจบสัตวแพทย์ ได้ไปเป็นสัตวแพทย์ที่จังหวัดเลย จึงขอเปลี่ยนนามสกุลเป็น **ธีระโชติ** เมื่อพ.ศ.๒๔๘๘ ลูกหลานของพ่อคงทุกคนจึงเปลี่ยนตามเป็น**ธีระโชติ**

วาระสุดท้ายของชีวิต

พ่อคงทำงานหนักตลอดชีวิตตั้งแต่วัยหนุ่มเพื่อลงหลักปักฐานสร้างบ้านแปลงนา ให้เป็นมรดกแก่ลูกหลานได้สืบทอดมาถึงปัจจุบัน ได้ล้มป่วยและเสียชีวิตที่บ้านหลังนี้เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ.๒๔๘๑ ขณะอายุได้ ๖๑ ปี หลังจากพ่อคงเสียชีวิต แม่พุ่มก็ตาเสียทั้งสองข้างแต่ก็สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความสุข เป็นเสาหลักให้ลูกหลาน โดยเฉพาะลูกของนางอึ่งที่กำพร้าพ่อเพราะมหาน้อยเสียชีวิต เมื่อพ.ศ. ๒๔๙๔ ขณะที่เฉลิมศรี ลูกคนเล็กของนางอึ่งอายุเพียง ๓ ปี แม่พุ่มอยู่กับลูกหลานมาจนถึงวัยชรา จึงล้มป่วยและเสียชีวิตเมื่อวันอาทิตย์ที่ ๙ มกราคม พ.ศ.๒๕๐๔ ที่บ้านหลังนี้เช่นกัน ขณะอายุได้ ๘๔ ปี ห่างจากพ่อคง ๒๓ ปี

ปิดฉากชีวิตของคู่สร้าง ที่ผ่านร้อนผ่านหนาว ผ่านสุขผ่านทุกข์ และโลภธรรมทั้งแปด ที่บ้านหลังนี้ไว้เป็นสมบัติของโลก ให้ลูกหลานได้เรียนรู้ถึงจิตวิญญาณและภูมิปัญญาในอดีต เป็นภูมิปัญญาอันบริสุทธิ์ของ ขาวนาโคราช

นับจากวันปรุงถึงวันนี้ บ้านหลังนี้อายุได้ ๑๑๑ ปี

ผู้อาศัยในบ้านหลังนี้

รุ่นที่ ๑ พ่อคง โชตินอก แม่พุ่ม ธีระโชติ(สกุลเดิม โชตินอก) และลูกๆ

รุ่นที่ ๒ พ่อมหาน้อย แม่เอ็ง ถนอมพล และลูกๆ

รุ่นที่ ๓ นายอ้วน นางพิกุล ศิริวัฒน์ และลูกๆ

รุ่นที่ ๔ นายอนันต์ นางปาริชาติ ศิริวัฒน์ และลูกๆ

ผู้ให้ข้อมูล

๑. จ.สอ.บุญรอด พจนปริญญา อายุ ๘๗ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๑๐๓/๑๔ บ้านเขาเสด็จ ต.หนองสาหร่าย อ.ปากช่อง จ. นครราชสีมา สัมภาษณ์เมื่อ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๙

๒. นางพิรุณ พจนปริญญา อายุ ๘๔ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๑๐๓/๑๔ บ้านเขาเสด็จ ต.หนองสาหร่าย อ.ปากช่อง จ. นครราชสีมา สัมภาษณ์เมื่อ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๙

๓. นางเฉลิมศรี กัลยารัตน์ อายุ ๖๘ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๑๔๓/๓๙ ถนนสุนทรารายณ์ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครราชสีมา สัมภาษณ์เมื่อ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ผู้สัมภาษณ์

ผศ. นฤมล ปิยวิทย์ อายุ ๖๙ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๕๙๘ ม.๑ ต. บ้านเกาะ อ.เมือง จ.นครราชสีมา